

დღეობა

„აყვავილი, ტურჭა ქვეყანა
იღბინე, ქართველ მხარეო
და შენც, ქართველო, სწაღილია
სამშობლო გაახარეო.“

საქართველოს
საბავშვო ჟურნალი

მზიურია საქართველო

იამ უკვე გაგვიღიმა,
გაიღვიბა მორცხვად ნუშმა,
მინდვრად გუთანს დალიონებს
მუყაითი მინდვრის მუშა.

ისევე დათბა, სკიდან ბალში
გამოფრენა ფუტკრებს უნდათ;
გაზაფხული ჩვენს მთა-ბარში
თებერვალში მოდის მუდამ.

მზიურია საქართველო—
მისი მდელო, მთების კაღთა,
ჭოროზიდან აღაზნამეფ
მზის დღეობის ზეიმს მართავს.

გვიყვარს მისი დიდი დროშა
სიოს ფრთებით შერხეული,
ფუჭემტკიცე მისი გორი,
მისი დალი მერხეული.

გიორგი კაჭანიკი

4507

იოსებ ბესარიონის-ძე სტალინი

სტალინური პრემიის ლაურეატის, სახალხო მხატვრის უჩა ჯაფარიძის ნახატი

მზის წითელარბიები

ეს მოხდა დიდი ოქტომბრის რევოლუციის ზირვულ წლებში. ჩვენ საბჭოთა სახელმწიფოს მძენებლობას შეუდექით, არაუისთან არ გვსურდა ბრძოლა და მესობლებთან მძვიდობიან ცხოვრებას ვაბირებდით.

მაგრამ მტრები თავს დაესხნენ ასაღვასრდა საბჭოთა რესპუბლიკას. კერძანელმა გენერლებმა თავისი დივიზიები ზეტროგრადს მოაუარეს. მაშინ ლენინმა და სტალინმა შექმნეს წითელი არმია, რომელმაც მტერი ფსკოვთან და ნარჯისთან კახანდგურა.

კერძანელების კვალზე წამოვიდნენ ცამუტი დიდი სახელმწიფოს დაქირავებული არმიები.

წითელარბიელები ბრძოლებსა და ლაძქრობაში დღვლამეს ასწორებდნენ. მაგრამ სადაც უნდა ეოფილიევენ და როგორი სიძნელეებიც მესუდროდათ — ევალგან ასსოვდათ, რომ საძართლიანი ლენინური საქმისათვის იბრძვიან.

ბევრჯერ მოხეიდრილა ასაღვასრდა საბჭოთა რესპუბლიკა მტრის რკალმა, მაგრამ ეოველთვის, ფრონტის ევალზე ძნელ უბანზე კამონდებოდა ლენინის ერთეული თანამებრძოლი — იოსებ ბესარიონის-ძე სტალინი. ცარიცინში, ზერმში, ბალტის ზღვასე, ეირიში, კავკასიაში — ევალგან, სადაც კი საფრთხე ეოა, თმას უმძიმეს საქმეს თვითონ სელმძვანელობდა. მებრძოლებს ასწავლიდა როგორ გაემბრავნათ და ურევი და მტკიცე ეოფილიევენ ლენინივით. მებრძოლები კი დაურთავდნენ:

— „ლენინივით და სტალინივით“.

საბჭოთა საღისის მუილებს, წითელი არმიის მებრძოლებს ლენინი და სტალინი ჯანისკაცის ერთეული სიეარულით ეეარდათ. აღმოსავლეთის ფრონტზე მათ ვლადიმერ ილიანს-ძე ლენინი ბირნიეს ვისკის 195-ე მსროლელი ლეკიონის 1-ლი ასეულის 1

(გავრძელება იხილეთ მუოთხე გვერდზე)

ლაგრენტი პადეს-ძე ბერია ქართველ ბავშვებში

ნახატი გ. ჯაშისა

ოცეულის 1 ბთეულის წითელარმიელად, სოლო თურქესტანის ფონტის მებრძოლებმა ლენინს უწოდეს რევოლუციის ზირველი წითელარმიელი.

სამხრეთის ფონტსე ზირველი ცხენოსანი არმიის მებრძოლებმა წითელარმიელად ამხანაგი სტალინი აღიწეს.

ამხანაგ სტალინს ცხენოსნებმა მოწმობა მისცეს. მაწმობაში ეწერა: „ამხანაგი იოსებ ბუნარიონის-მე სტალინი ნამდვილად არის ზირველი ცხენოსანი არმიის მეოთხე დივიზიის მე-19 ლეგიონის 1 ესკადრონის წითელარმიელი და მას უფლებებ ეძლევა მისი კუთვნილი იარაღის ტარების და შენახვისა“. ამ მოწმობას ხელი მოაწერეს ვოროძილოვმა და ბუდიონიმ.

წითელი არმიის რიგებს კიდევ ორი წითელარმიელი შეესტა, ძალა კი ბევრად უფრო მეტი; უფელმა მებრძოლმა იგრძნო სიამავე თავის წითელარმიელად წოდებისათვის.

დადგა წითელი არმიის დიადი გამარჯვების დრო. საბჭოთა მიწა მალე განთავისუფლდა მტრისაგან. მაშინ მსროლელებმა ლენინს კაუკასუსს წითელარმიელის ფორმის სრული ტანსაცმელი და წითელარმიელის წიგნაკი, ცხენოსნებმა კი „თავიანთ დამარსებულს, მეოთხე დივიზიის მე-19-ე ლეგიონის 1 ესკადრონის წითელ კავალერისტს იოსებ ბუნარიონის-მე სტალინს“ მისთვის მაკუთვნებულ იარაღი—საბრძოლო მასვილი მიუძღვნეს.

მოსკოვში, კრემლში, ერთმანეთს შესვდა ორი წითელარმიელი — ვლადიმერ ლენინი და იოსებ სტალინი, გაუღიმეს, ხელი ჩამოართვეს და ერთმანეთს მიულოცეს გამარჯვება. შესამე კი, სხალგასრულად წითელარმიელი, მათს მასლობლად იდგა კუშკად და ხელში მაკრად ეჭირა მამხანა.

ბ. პეპლიანოვი

ი ს რ ი ს ს რ ო ლ ა

აბა, მოდიოთ, ნიკა, გოლა,
გავაჩალოთ ისრის სროლა,
ვიშ, რა სწორად გასრიალდა,
როგორ სწრაფად ჩაიჭროლა!

გავიზრდებით, შევეცდლება
მტერთან ოში, მტერთან ბრძოლა,
მისთვის გვინდა ტანვარჯიში,
კილაობა, ისრის სროლა.

ილია სინაკალიძე

ს ა ბ კ ო თ ა ა რ მ ი ე ლ ი

ჩვენი ქვეყნის მებრძოლია,
შემტევი და პირდაპირი;
დიდი ქვეყნის, დიდი ხალხის
საყვარელი გამირთავმირი!

სად არ იყო, სად იბრძოდა,
ყველგან გამარჯვება სჭედა,
მან დაიცვა ჩვენი მიწა,
გაახარა ჩვენი დედა.

სად არ იყო, სად იბრძოდა
ჩვენს მამებთან მხარდამხარა,
მისმა ტყვიამ, მისმა ხმაღამ,
მტერი არსად გაახარა.

ჩვენი ქვეყნის მებრძოლია,
შემტევი და პირდაპირი,
ბევრი გვყავდეს და გვიცოცხლოს
ჩვენ ასეთი გამირთავმირი.

ალექსი შენგულია
ნახატი გ. როინიშვილისა

ს ა მ გ ო რ ი

ზაზა და მამამისი მზისა და ქარი-საგან დასკდარ სამგორის ველზე მიდიოდნენ. ამ ველებისათვის ჩვეუ-ლი ცხელი ქარი ჰქროდა. ზაზას სუნ-თქვა უჭირდა. ქარი სულს უხუთავ-და, მაგრამ თავი მაინც მაღლა იჭი-რა. მამის ხელს ჩასკიდებოდა, მისი ნაბიჯისათვის აეწყო თავისი პატარა ნაბიჯი და სულგანაბული უსმენდა.

მეხუთე თვეა მამა სამგორში მუ-შაობს და ზაზა აქ მხოლოდ გუშინ ჩამოიყვანეს. ახლა მამას იმ სამი ბორცვისაგან მიჰყავს ზაზა, რომელ-თა სახელი დაერქვა ამ მიწებს და თან სამგორის ლეგენდას უამბობს:

— ... უხსოვარ დროში. უხარმა-ზარი ტბიდან არხები იყო გაყვანი-ლი და ეს ამოდენა მიწები უხვად ირწყვებოდა. მარცვლელი, ხილი და ბოსტნეული ერთიასად ხარობდა თურმე. ქვაც კი ნაყოფს ისხამდაო, — იტყოდნენ. მაგრამ ძვირად უჯდებოდა ხალხს მოსაგლის აღება: ამ მხარეს თურმე ცხრათავიანი დევი დევატრონა. ტბისპირას ციხე-კოშკი ედგა, არავის აკარებდა ტბას, ხალ-

ხისაგან წყლის საფასურად ყოველ-დღიურად ერთ ყმაწვილს იღებდა: თუ დანიშნულ დროზე არ მიუყვან-დნენ ყმაწვილს, დევი ყველა არხს ჩაკეტავდა.

ხალხს უჭირდა ასეთი ძვირფასი მსხვერპლის ვაღება. ბევრჯერ შებ-მიან დევს, მაგრამ ყოველთვის და-მარცხებულიან.

ერთხელ, როცა დევს არხები ჩა-კეტილი ჰქონდა და ყმაწვილი მიშ-გვარეს, მინდორზე ორი ქაბუკი გა-მოჩენილია.

დევს კაკლის ხის ქვეშ სძინებია. კოშკში ჩაკეტილ ყმაწვილს სარკმ-ლიდან ტბისაკენ მიმავალი ქაბუკები დაუნახავს და სიხარულით ცას დას-წვივა.

ქაბუკთა ფოლადის ჯავშანი ისე ბრწყინავდა, რომ თვალს ვერ გაუს-წოვებდი. ჯანლონით საესენი ყო-ფილან, ჯერ ტბასთან მიქრილან, აუხსნიათ (რაბები*) დაწყალი არხებ-ში გაუშვიათ.

* საკატები.

წყლის ხმაურზე გამოღვიძებია დევს; მაგრამ ქაბუკებმა გონს მოსვლა არ აცალეს. მიწა ზანზარებდა და ცა ქუხდა თურმე მათი ბრძოლისაგან. ჯერ ფეხებში დაუქრიათ დევი, მუხლზე დაუციათ, მერე თავებს მისწვდომიან. წააგდებიანდნენ თუ არა თავს, ახალი ამოეზრდებოდა. დაღლილან, ვერა გაუწყვიათ რა. ის იყო ქანცმილეულ ქაბუკებს მისძალეგია დევი, რომ ამ დროს ნაცარ-ლაღარით სავსე კასრით მოურბენია ყმაწვილს და დევის გადაჭრილ კისერზე მოუბნეგია. სხვა თავი აღარ ამოზრდილა. მარტო რვა თავისათვის იქმარა დადარმა. ქაბუკებს უფიქრიათ: დევი ერთი თავით ვეღარ იცოცხლებსო, ჩაუკიდიათ ყმაწვილისათვის ხელი და უკან გამობრუნებულან, ამ დროს წამომდგარა დევი, მთელი ძალღონე მოუკრებია, აღუღებულ ქვად და მიწად ქცეულა, იმ ორ გმირ ქაბუკს და ყმაწვილს თავს დასტყდომია და სამივე ცოცხლად დაუშარხავს.

იმ ცეცხლისაგან ტბა დამშრალა, არხები ჩაქცეულა და ეს სამი გორაკი დარჩენილა. მას აქეთ ამ მხარეს სამგორი დაარქვეს.

გუშინ მამამ ზაზა სოფელ სიონში წაიყვანა.

— შეხედე. ზაზა, აქ ღრმა ხევში

უნდა შეიქმნას მდინარე იორის უხარმახარი საგუბარი; აქედან წყალი რაბით წამოვა სოფელ პალდოსაკენ. გორგასალის ციხესთან იორს ზღუდე დახვდება, შეიცვლის გეზს და დედა-არხით წამოვა სამგორის მინდვრებზე. იორი გაივლის გორგასალის, უჯარმის, მუხროვანის და სამგორის გვირაბებს და ღია არხით თბილისის ახლოს, მლაშე ტბებში ჩანოვა. მლაშე ტბებს შორის არხზე სამი დიდი ელექტროსადგური აშენდება. ტბების აუზში იორი თვალუწვდენ წყალსაცავს შექმნის და თბილისს ექნება თავისი პატარა ზღვა. აქედან წყალი ველებსაკენ გაემართება და გზადაგზამიწებს მორწყავს. ქალაქის გარშემო მდებარე მთები დაიფარება ტყეებით და ბალვენახებით.“

დიდი ხანია ოცნებობდა ქართველი გლეხობა სამგორის მორწყვაზე; ხალხს სჯეროდა რომ, ადრე, თუ გვიან, სამგორის ველებს ექნებოდათ წყალი და კვლავ ბალვენახებით მოიფინებოდა.

მაღე განხორციელდება ჩვენი ხალხის საუკუნო ოცნება, სამგორი აყვავდება.

გრიგოლ ჩიქოვანი

ნახატი გ. გულისაშვილისა

ნახატი ვ. ჯაფარიძისა და გ. გულნაშვილისა

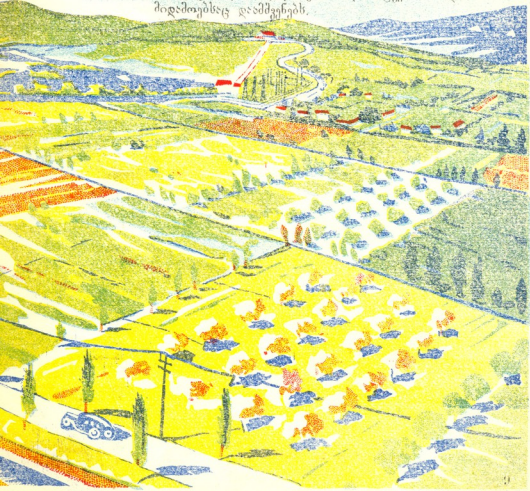
საქართველოს
ბავშვთა

აი, ასეთი იქნება სამკორი

თბილისიდან კასეთისაკენ თუ გიმკზაფრიათ, სადგურ ვახანს რომ კასცდებით, თვალწინ სამკორის მოძიძელებული ველები გადაგეშლებათ.

ჩვენი დიდი ბელადის ჰირადი მითითებით ეს მსარე აკვავებულ ბაღნარად უნდა გადაიქცეს; სამკორი ძალე ვენახებით, ბაღ-ბოსტნებით და ტყით დაიბურება და ახლად აქონრილი ტყე თბილისის მიდამოებსაც დაამკენებს.

დ ე დ ო ბ ი ლ ი

მასწავლებელმა გაკვეთილის ახსნა დაიწყო. ბავშვები გულმოდგინედ უგდებდნენ ყურს მის თვითიუღ სიტყვას. პირველკლასელებისათვის ყველაფერი ახალი და საინტერესო იყო.

— აბა, ახლა კი დავალების შემოწმებას შევეუდგეთ, — სიტყვა მან. — ანბანი ყველამ წინ დაიწყეთ!

მერხები ასოებით მოიფინა.

მასწავლებელმა მოწაფეებს ჩამოუარა და ანბანი დაათვალიერა. ბავშვები ვაფა-ციციებით აღევნებდნენ თვალს. — მოგვიწონებს ნამუშევარს თუ არაო.

— ყოჩაღ, კარგია, ძალიან კარგია, — იმეორებდა კმაყოფილი მასწავლებელი, მხოლოდ როცა ალექოს მერხთან მივიდა, გაორცხული შედგა. ბავშვი ტიროდა.

— რა მოგივიდა ალექო? — მზრუნველობით შეეკითხა იგი.

— ალექოს დედა არა მყავს, ხოლო ბებო ავად არის, ვინ შეუტყრავდა საანბანო ჩანთას? — სიტყვა გოგომ.

— ალექო ობოლია! — ვაისმა ბავშვებში ჩურჩული. დედის გახსენებაზე ალექოს უფრო მეტად ამოუჯდა გული.

— ბავშვებო! ალექოს დედა ჩემი მოწაფე იყო, — სიტყვა მასწავლებელმა, — რგი ყოველთვის კარგად სწავლობდა... როცა გაიზარდა სამედიცინო ინსტიტუტი დაამთავრა. მერე ის იყო გერმანელმა ფაშისტებმა ომი დაეციწყეს. ალექოს დედაც წავიდა ფრონტზე, რომ ჩვენი მებრძოლებისათვის ემკურნალა. მრავალი მათგანი იხსნა სიკვდილისაგან. მაგრამ მტრის ტყვიამ არ დაინდო და ჩვენი პატარა ალექოს დედა ომში დაიღუპა.

— გავიზრდები და მტერს ვუწვინებ სეირს!

— მე ოფიცერი უნდა გავხდე! —

— მე კი ისეთ ყუმბარებს გამოვიგონებ, რომ არც ერთი ფაშისტი არ დარჩეს! ქვეყანაზე. — იძახდნენ ბავშვები.

— ჩემო კარგებო! — მხოლოდ კარგი სწავლით ვახდებით კარგი მეომრები, კარგი გამოგონებლები... ისწავლეთ, გაიზარდეთ. თვითეული თქვენგანი უნდა იყოს განათლებული ადამიანი, — და თან ჩვენი საყვარელი სამშობლოს ერთგული ჯარისკაცი. თუ საჭირო იქნება თქვენთან ერთად იბრძოლებენ და აკი იბრძოდნენ კიდევ თქვენი დედები, დები... გახსოვდეთ პატარებო რომ სამშობლოსათვის თავდადება სასახელო საქმეა.

აი, წელან ალექოზე სთქვით — დედა აღარ ჰყავსო — არა უმაწვილებო! ალექოს დედა მუდამ იცოცხლებს ჩვენს გულში. იგი დაიღუპა იმისათვის, რომ თქვენ ამ მერხებზე მშვიდად მჯდარიყავით და გესწავლათ. განათლებული ადამიანები გამხდარიყავით.

ბავშვები გატაცებით უსმენდნენ მასწავლებელს; თვალწინ გაუღვლიათ *გაქრწმუნა* ნახულმა სურათებმა: როგორ *შეიქცნენ* დატყვევებული ბავშვები გერმანიაში, როგორ ხოცავდნენ სიმშვილისაგან ძალა-მიხდილ პატარებს.

მასწავლებელი თავის მაგიდასთან მივიდა, ხელჩანთა გახსნა და იქიდან წითელი აბრეშუმის საინბანო ჩანთა ამოიღო.

— რა ლამაზია!.. ალტაცებით ამბობდნენ ბავშვები. მასწავლებელი მივიდა ალექოსთან და მერხზე დაუფინა ანბანი.

— ეს შენია, ჩემო კარგო, მე ვიციდი, რომ ბებო ავად გყავდა. ბავშვებო! ხედავთ, ალექო სწუხდა, რომ დავალებამ შესრულებული არა აქვს, და მოვალეობის გრძობამ აატირა იგი. ნუ გეშინია! ბებო კარგად გახდება, უთხრა ალექოსით მასწავლებელმა.

ნიკო აღნიავილი

ნახატი გ. ჩიჩინაშვილისა

შიჩვეული ბედურები

პატარა ალექოს

ჩემო კარგო, თქვენს აგარაკს მეც ვეწვიე ამ დილითა, ჩიტუნები გზაში შემხვდნენ სალამით და მანდილითა.

სადაც წაველ — თან დამდევენ, ხან აქედან, ხან იქიდან: ჩემი როდი ეშინოდათ, გამაბრუეს ჭიკჭიკითა.

გავიფიქრე, აღბად, ალიკს ჩიტები ჰყავს მიჩვეული და მეც სახლის მკვიდრად მიცნეს, მე, სტუმარი მიწვეული.

ბედურები ყოველ დილით მოფრინავენ მგოსნისაკენ და მეც, ალიკ, შენს მაგივრად აივანზე ვუყრი საყენკს.

ი. გრიზაშვილი

ხ ი ღ თ ა ქ ე ბ ა

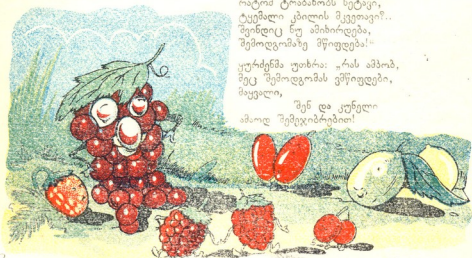
ნეტავ რა ხელმა ახარა
 ამდენი ხე და ხეხილი,
 ათასფრად აყვავებული,
 ერთმანეთს გადაგარებილი?
 ფებდაფებ შემოვიარე
 ამერ-იმერის მთაბარი,
 გაოცებული ვკითხულობ:
 ქვეყანაა თუ ზღაპარი?!
 ენახე აფხაზთა ქვეყანა,
 რაქა-ლენჯუმი, სვანეთი,
 სამეგრელო და გურია,
 აჭარის მარადმწვანეთი...
 იმერეთიდან ვადმოველ,
 ვადიდე ქართლის სახელი,
 კახეთს ვესტუმრე, არა ვარ
 ასეთი კუთხის მნახველი.
 შემოვიარე მესხეთი,
 ბენდნერის და შიანის,
 უწინ ნარბევი მტერთაგან,
 აწ მორჩენილი იარით.

რა წალოკტები არ ენახე,
 რა ვენახები, რა ხილი!
 დასწერე ხილთა ქებანი,
 მესმოდა მათი ძახილი.
 ვაშლის, ნარინჯის, ყურძნის
 მეც უნდა დავეცე ნებასა,
 მათი სურვილით, ბავშვებო,
 დაგიწერთ ხილთა ქებასა!

შვინდმა თქვა: "მე ვარ პირველი,
 ლალისფერ ნაყოფს გპირდებით,
 გაზაფხულდგება თუ არა,
 ოქროს ყვავილით ვირთვები!"
 ტყემალმა უთხრა: "გაჩუღდი,
 შენზე ნაკლები როდი ვარ,
 თოვლისფერ კაბით მორთული,
 მეც ხომ შენს შემდეგ მოვიღვარ!"

მარწყემა გაიგო, იწყინა:
 „მეზობლებს დავუჩაგრვიარ,
 ლალისფერიც ვარ, ტკბილიც ვარ.
 ბუნებას დავუშაქრივარ;
 რატომ ტრაბახობს ნეტაყი,
 ტყემალი კბილის მკვეთაყი?..
 შვინდიც ნუ ამიხირდება,
 შემოდგომაზე მწიფდება!"

ყურძენმა უთხრა: „რას ამბობ,
 მეც შემოდგომას ვმწიფდები,
 მაყვალი, შენ და კუნელი
 ამოღ შემეჯიბრებთ!"

ტბილიც ვარ, ღვინის დედაც ვარ,
დაფასებულიც ასწილად,
თავს რატომ იქებ პატარავ,
ქებას ხომ კიტრის ფასი აქვს!..“

ახლა ბოსტანში განრისხდა
კიტრი წოლისგან დაღლილი.
აყვირდა, წამოგშალა
ხორკლები ტანზე დაყრილი —
„რა გინდათ, მე რად მახსენებთ,
ჩემზე რამ გაგაგულისათო?...
მე ვარ ვაგაკის მალამო
გამგრილებელი გულისა!“

იქვე ნებივრად მჯდომარე
საზამთროს გაეცინება;
ეტყვის: „რას ამბობ. ვაგაკებს
შენ არ შეტყაურე ციება?!
ხილიც მე ვარ და მალამოც.
ხილთა სათავეს მე ვზივარ,
ტბილიც ვარ, ჩაშაქრებული,
განა უნდელი ნესვი ვარ!“

ნესვი სიბრაზით გაყვითლდა,
შარცხვენენ, თავსა მჭრიანო.
თქვა: „ერთი ჰკიანხეთ, გამგრილს
საზამთრო რათა ჰქვიანო?
შემოდგომამდე ბერდება,
ვაშლების შურით სივდება,
ყურს ნუ ათხოვებთ, აყვიას
ტრახბები არ მოსწყინდება.“

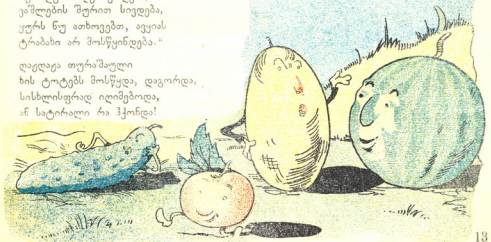
დაეღაე თურაშაული
ხის ტოტებს მოსწყდა, დაგორდა,
სისხლისფრად იღიმებოდა,
ან სატირალი რა ჰქონდა!

მიგორავდა და ამბობდა:
— სიტურფით ლოყას მადარეს,
მე ვარო ქართლის მშვენება,
ქვეყანა უბით მატარებს!

მწიფე, გორულმა ატმებმა
სიცოლით ბაგე ვააბეს,
კომშს გადახედეს ამყად,
ჩუმი ჩურჩული ვააბეს...
ლეღვის ხეს თვალი ჩაუკრეს,
ნუ ჩავებებითი ომშიო,
თორემ ან ფშატი დაგვჩაგრავს,
ან მახრჩობელა კომშიო!

ფშატმა იწყინა, ცრემლებით
აფესო წვრილი თვალები,
მაგრამ ჩაჩუმიდა... უეცრად
თავს წამოადგნენ ბალები;
დიმაქრებული ნაყოფით
ლალისფრად ნაბრიალები —
იციონდნენ და ღვინობდნენ,
თავს დახვეოდნენ ქალები.
თხილზე ამბობდნენ: „რა არის,
ხილი არის თუ ღილია,
ხან ნაბდით დაღის, მორცხვია,
ხან გულმკერდ-გაღელილია!“

(გაგრძელება იქნება)

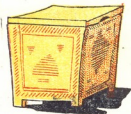

გამიღა თეოს მარანი *)

ვინ იცის, რამდენი ახალი ამბავი ჩამო-
უტანია ქალაქიდან! სადაც უნდა მისული-
ყო ხურჯინი, ყველგან სიხარულით ხედე-
ბოდნენ.

რას არ იტევდა ეს ხურჯინი! დიდი გაუ-
მადლარი ვინმე იყო: ჭურჭებს, ნაზუქებს,
ღვინით სავსე კობტა ტიკუორას, ჩირს,
ჩურჩხელებს!

გაბერილი ტიკუორა კედელზე ეკიდა.
თუმცა ხშირად დადის ქალაქში, მაგრამ
მისგან არა თუ ჭორი, უბრალო სიტყვაც
არ გაუვლიათ მეზობლებს!

დარბაისელი ჭურის კიღობანი, ხურ-
ჯინზე ბევრად უფრო ხნიერი, გაბეზრე-
ბული ხურჯინის დაუსრულებელი ჩიფ-
ჩიფით, სახურავს ოდნავ ასწევდა და რამ-
დენჯერმე დააბრალებდა:

— რახ! რახ! ძმო ხურჯინო, რა ყბე-
დი და აბეზარი ხარ!

— როხ! როხ! — ხარხარებდა ცარიელი
ორშიშო, — მართალია კიღობანი, სულ შენ
რომ არ ილაპარაკო, ერთხელ მეც მაცა-
ლე! ჩემზე ბედნიერი, არა მგონია, აქ ვინმე
იყოს. ბევრმა თქვენგანმა არც კი იცის
ჩემი წარმოშობა. ასეთი გახრეკილი როდი
ვიყავი, ლამაზი, ყვითელი ყვავილისაგან
წარმოვიშვი. მწვანე ბარზე ვიზრდებოდი.
დილის ნამი წყალს მასმევდა და ოქროს-
თვალა მზე მიაღერებდა, მერე ყვავილი
დაქენა... პატარა ლილივით გამოვიჩასკვე,
თანდათან ვიზრდებოდი. ერთხელ ბავშვებ-
მა ბოსტანში მომჭრეს თვალი და მამიდა
თეოს ახარეს:

— ნახე, რა ლამაზი გრძელკისერა გოგ-
რა არის! მოვწყვიტოთ და შევწყვათო.

— არა, ბავშვებო, — ეიუგო მამიდამ: — ეს
საორშიშო გოგრაა! დამწიფდება. გაყვი-
თლდება, გახშება, მერე თავს მოვჭრით,
ამოვგულავთ და ღვინის ამოსღებად გვექ-
ნებოა.

— რა კარგი თხრობა გკოდნია! მერე,

და აი რატომ: ქალაქში, წასვლისას ღვი-
ნო ყეღში ებჯინება და ხმას ვერ იღებს,
ხოლო დაბრუნებისას ხურჯინის ძირში
გდია დახვეული და როგორც კი მარანში
შეიტანენ, მამიდა თეო სასწრაფოდ ჰბე-
რავს და პირზე კანაფს მაგრა მოუჭერს.
ასე მუნჯი და გაბღენძილი ჰკიდა მუ-
დამ ლურსმანზე.

*) დასასრული. იხ. გერნალი „დილა“ № 1.

მერე? — შეგვეყენენ ბზის კოვზები, რომელთაც კარგად ახსოვდათ მზის სითბო და ჩიტების გალობა. — მერე რა დაგემართა? — საღ ვაჭერო!

— ღვინის ამოსაღებად გვექნებაო, — გაახსენა თაველია ქვევრმა. ორშიმოს შესიერება არ უფარგოდა, რადგან თავი ცარიელი ჰქონდა.

— დიახ, დიახ, შემაშინა მამიდის სიტყვებმა, ამაკანკალა, ქანაობა დავიწყე და კინალამ ჩამოვევარდი ბარდიდან. შხემ და შემოღვლომის ქარმა ისე კარგად გამახმეს, რომ გულის ამოცლამ ტკივილი არ მაგრძნობინა. და როდესაც ღვინით სავსე ქვევრში ჩამიშვებს, სიმღერაც კი შემოქაბავ:

„ჰარი ჰარალე, ჰარალე, ლამის ეს ქვევრი ვაეცალე!“

— სიმღერაც ჩინებული გცოდნია! — მოუწონეს კეცებმა.

— სასიამოვნო ხმა გქონია! — დაუმატა ლობიოს ქოთანმა.

— მაგრამ შენ მაინც ღვინის ქურქლად არ ჩაითვლები, მხოლოდ ზოკერი ხარ. აგერ ის პირმომტერეული დოქი ქურქელია, შენ კი არა, — დასცხობოდნენ კოვზები. ეწყინა ორშიმოს, დალონდა.

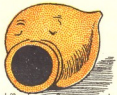

ამ დროს გამოკუნცულდა პატარა მღვანე. ის ის თავი იყო, რომელმაც მზის სითბო და ჩიტების გალობა, კიღობანს ძირი გაუხარა, რომელიც თაროზე დათარგმნდა და თბილსა და წაბლს აქნატუნებდა.

კატამ ყურები სტკვიტა. შეიშმუნა. თავი კიღობანში შემთხვევით ჩავარდნილ კაკალს აგორავებდა. კაკალი დარჩინებდა ცარიელ კიღობანში და ამბობდა: „კაკალი ვარ, კაკალი!“

თავგამა კაკალს ვერაფერი დააკლო და თაროზე აძვრა. კატა დაედენა. თავგამა ცარიელ ლობიოს ქოთანს მიაშურა, კატა უცხად ეცა და გადმოაპირქვევა ქოთანი: მსუნავი თავი კატის ბრტყალეში მოექცა.

დიდგულა, გაბერილი ქოთანი ზევიდან

გადმოვორდა და სწორედ დიდგულის გასკდა ყუმბარასავით, სადაც სარქველი ეგდო.

— ეჰ, ჩემო კარგო, არ გერჩივნა, რომ მე, მძიმე, უშნო სარქველი გხურებოდი? — გულისტკივილით შენიშნა ქოთნისაგან დაწუნებულმა სარქველმა. — შენთან რომ ვყოფილიყავი, ის წუწკი თავი ვერ გაბედავდა მოკარებას და მაგ მწარე ზედღრს გადაურჩებოდი.

— აფსუს, რა კარგი ქოთანი იყო! — სწუხდა მამილა დილაადრიან.

— მამილა, ნუ სწუხარ! ახალი თეთრი ქვაბი ხომ გაქვს, იმით ჩავადგავთ კერძს! ანუ გემა ნიკომ მამილა თეო.

კიღობანი და ზურჯინი კი დიდ კმაყოფილებას განიცდიდნენ, რადგან მათი მტერი, უქნარა, მანვ თავი დამარცხებული იყო!

მარიჯანი

ნახატები ანდრო კანდელაკისა

სამი ბიჭი

ჩემს ეზოში სამი ბიჭუნა ცხოვრობს: რუზო, ვახტანგი და გურამი. ისინი ჩემი მეგობრები არიან.

ამასწინად ჩვენს ბიჭებს ასეთი რამ დაემართათ:

ვახტანგმა პატარა სამთვალა ურემი გააკეთა, სწორედ ისეთი, ზოგიერთი თქვენგანი ქვაფენილზე რომ დააქროლებს ხოლმე და გზას აფუჭებს.

ბიჭები ქუჩაში გავიდნენ, რიგრიგობით სხდებოდნენ ურემზე და დააგორიალებდნენ. ერთხელ, როცა რუზო ურემზე იჯდა, ხოლო ვახტანგი და გურამი ზურგიდან აწვებოდნენ, მეგობრები კედელს დაეჯახნენ და ნალესი ჩამოანგრიეს. თითონ არაფერი დაშავებიათ. სად იყო, სად არა, მეგობრებმა მოუსწრო. ბიჭები ადგილიდან არ დაძრულან.

გულმოსულმა მეგობრებმა უთხრა:

— რომელმა ჩაიდინა ეს?!

ვახტანგმა ორივეს დაასწრო:

— ჩემი ბრალია, ძია, ურემი მე გავაკეთე! რუზომ სთქვა:

— არა, ძია ეგ სულ ჩემი ბრალია, ურემზე მე ვიჯექი!

გურამმა კი ორივე მეგობარი გაამართლა:

— ურემი მე მიმეყვდა, ძია, კედელს მივაჯახე, ნალესი მე ჩამოვანგრიე!

გაკვირვებული მეგობრები კარგახანს შეწყურებდა და რცხვენილ ბიჭებს. შემდეგ კი სთქვა:

— მართალია დანაშაული ჩაიდინეთ, მაგრამ მიპატიებია!

ბიჭები კარგახანს გაჩუმებული იდგნენ. მეგობრებმა თინა მოიტანა, წყალი დაასხა, აზილა და კედლის შელესვას შეუდგა. ბიჭებიც მოეხმარნენ.

შემდეგ შინ დაბრუნდნენ და ერთხმად გადასწყვიტეს ასეთი რამ არასოდეს არ ჩაეიდინათ.

გიორგი ივანიშვილი

ჩემი სკოლა

ჩემი სკოლის კარები
მუდამ გასასარელო,
ჩემი სკოლის ქერხები,
და ეზოში ვერხვები
სიხარულით მხვდებიან,
როგორ შეგებებიან.

უთვალავი ბავშვია, —
სულ სხვა და სხვა კლასშია.
ბევრსე ბევრი ვიწვავლე,
მაგრამ ვერ დავითვალე!
მანც ვიცნობთ ეველას,
მანც ვიცნობს ეველას,
მე, გიგლას და კელას.

ნიკოლოზ ჩაჩავაძე

შარადა

ზოგს მაჯაზე იკეთებენ,
 ზოგს—ჯიბეში იღებენ,
 თუ დიღია, მოგრაძო,—მაშინ
 მას კედელზე ჰკიდებენ.
 მისი წინა ორი ასო
 შარადისთვის გვეკირდება,
 დავფიქრდეთ და გამოცნობა
 ჩვენ არ გავვიჭირდება.

სწრაფია და ზღვას აღელვებს;
 ატრიალებს მაღლა მტვერს,
 მისი წინა ორი ასო
 მიუმატეთ წინანდელს...
 ერთის მოსვლას, პატარები
 მოუთმენლად ელიან,
 ბარაქიან შემოდგომის
 უხვი მისპინძელია...
 ბოლო ასო „ი-ს“ მაგივრად
 „ო“ ჩაურთეთ წინანდელს,
 და შვიდღებო ტურფა მზარეს
 გაფურჩქენილს და სანატრელს.

შეადგინა კ. გ - შა.

სახუმარო

გამოცანა

რამდენი წვერი აქვს ორ ჯოხს?
 რამდენი წვერი აქვს ორ ჯოხ-
 ნახევარს?
 რამდენი წვერი აქვს ორსა და
 ერთმეოთხედ ჯოხს?

ანდაზები

1. სულელი მეგობარი მტერზე-
დაც უარესიაო.
2. სახელის გატეხას თავის გატე-
ხა სჯობიაო.
3. სიზარმაცე სიღარიბის საწინ-
დარიაო.
4. სიმართლის ნერგი იხარებს,
დარგო თუნდ სიპსა ქვაზედა.
5. ისეთი ხიდი გასდევ—შენმა შვი-
ლიშვილმაც ზედ გაიაროსო.
6. ბევრის მოლაპარაკეს ცოტას
მთქმელმა აჯობაო.

რ ე ბ უ ს ი

პასუხისმგებელი რედაქტორი **კვიციანი მარიამი**

საბრუნველო კოლეგია: **გ. აბაშიძე, მკაბერიძე გურჯანაძე, იოსებ შირვაშილი, ილია სიხარულძე, თინათინ თუმანიშვილი, მახვალა მკვიციანი, ნატალია უნაშვილი, შალვა ცხადაძე.**

ირმები

თავისკენ გვიხმობს, გვეძახის
მალადი, რქა-ფაგრებილი
ორი ფლადის რემი
თბილისის თავზე შეყრილი.

თავისკენ გვიხმობს: —სადა ხარ,
სად არის თქვენი კრებული?
თქვენს შეძახილებს, სიმღერებს
გულით ვართ მონატრებული“.

თებერვლის ქარმა დაპბერა,
მზე ნედა თბება, ხურგება;
ამოვადთ, თქვენთან ამოვადთ,
სულ მადე გაბაფხუდებდა.

ირაკლი აბაშიძე
ხაბატი გ. ჩირინაშვილისა

გაბოქაძის პირველი გვერდის მხატვრობა შ. ცხადაძისა.